



TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

GIÁO TRÌNH  
**GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ**



NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ

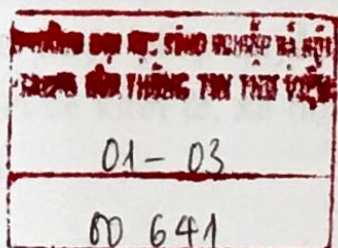


TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

Trần Thị Bích Huệ (Chủ biên)  
Trần Thị Anh - Trần Thị Thúy Chinh  
Hoàng Thị Hương Thu - Nguyễn Thị Lan

# GIÁO TRÌNH

# **GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ**



NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ - 2020

## LỜI NÓI ĐẦU

Giáo dục chính trị là môn khoa học thuộc khối các môn học chung trong chương trình đào tạo sinh viên nhằm cung cấp các kiến thức lý luận cơ bản. Với mục đích đáp ứng yêu cầu đổi mới việc dạy học trong bối cảnh hiện nay của trường Đại học Công nghiệp Hà Nội, thực hiện Thông tư số 24/2018/TT-BLĐT BXH về việc Ban hành chương trình môn học Giáo dục chính trị; nhằm giúp cho sinh viên học tập tốt môn Giáo dục chính trị, cung cấp những kiến thức cơ bản, cần thiết cho nghiên cứu, học tập các vấn đề lý luận đáp ứng sự thay đổi của xã hội trong giai đoạn hiện nay, chúng tôi biên soạn cuốn "**Giáo trình Giáo dục chính trị**" giới thiệu tới sinh viên làm tài liệu học tập.

Giáo trình Giáo dục chính trị ngoài Chương mở đầu gồm có 9 chương với những nội dung cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về triết học, kinh tế chính trị và chủ nghĩa xã hội khoa học; nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng, Nhà nước pháp quyền, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam về các vấn đề kinh tế, xã hội, văn hóa, con người, quốc phòng, an ninh, đối ngoại.

### **Nhóm biên soạn**

Chủ biên: TS. Trần Thị Bích Huệ: Chương mở đầu, Chương 1, Chương 5

Các thành viên tham gia gồm:

1. ThS. Trần Thị Anh: Chương 1, Chương 9
2. ThS. Trần Thị Thúy Chinh: Chương 1, Chương 4, Chương 7

3. ThS. Hoàng Thị Hương Thu: Chương 2

4. TS. Nguyễn Thị Lan: Chương 3, Chương 6, Chương 8.

Trên tinh thần cầu thị, chúng tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của độc giả để giáo trình được hoàn thiện hơn trong lần xuất bản sau.

Xin chân thành cảm ơn mọi ý kiến đóng góp!

NHÓM TÁC GIẢ

# MỤC LỤC

Lời nói đầu .....	3
CHƯƠNG MỞ ĐẦU .....	9
1. Đối tượng nghiên cứu .....	9
2. Phương pháp và ý nghĩa nghiên cứu .....	12
Câu hỏi ôn tập .....	13
<b>Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN</b> .....	15
1.1. Khái niệm chủ nghĩa Mác - Lênin.....	15
1.2. Một số nội dung cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin.....	19
1.3. Vai trò của chủ nghĩa Mác - Lênin.....	68
Câu hỏi ôn tập .....	70
<b>Chương 2: KHÁI QUÁT VỀ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH</b> .....	71
2.1. Khái niệm, nguồn gốc và quá trình hình thành tư tưởng Hồ Chí Minh.....	71
2.2. Một số nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh .....	79
2.3. Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay .....	91
Câu hỏi ôn tập .....	96
<b>Chương 3: NHỮNG THÀNH TỰU CỦA CÁCH MẠNG VIỆT NAM DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG</b> .....	97
3.1. Sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam và vai trò lãnh đạo của Đảng qua các giai đoạn cách mạng.....	97
3.2. Những thành tựu của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng .....	10709
Câu hỏi ôn tập .....	114

<b>Chương 4: ĐẶC TRƯNG VÀ PHƯƠNG HƯỚNG XÂY DỰNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA Ở VIỆT NAM.....</b>	<b>115</b>
4.1. Đặc trưng của xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam.....	115
4.2. Phương hướng xây dựng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam.....	120
Câu hỏi ôn tập .....	127
<b>Chương 5: PHÁT TRIỂN KINH TẾ, XÃ HỘI, VĂN HÓA, CON NGƯỜI Ở VIỆT NAM .....</b>	<b>129</b>
5.1. Nội dung của chủ trương và giải pháp phát triển kinh tế, xã hội ở Việt Nam hiện nay.....	129
5.2. Nội dung, chủ trương của Đảng và giải pháp phát triển văn hóa, con người Việt Nam .....	142
Câu hỏi ôn tập .....	152
<b>Chương 6: TĂNG CƯỜNG QUỐC PHÒNG AN NINH, MỞ RỘNG QUAN HỆ ĐỐI NGOẠI VÀ HỘI NHẬP QUỐC TẾ Ở NƯỚC TA HIỆN NAY .....</b>	<b>153</b>
6.1. Bối cảnh quốc tế và Việt Nam trong giai đoạn hiện nay .....	153
6.2. Quan điểm và những nhiệm vụ chủ yếu của đường lối quốc phòng, an ninh của Đảng .....	156
6.3. Quan điểm và những nhiệm vụ chủ yếu của đường lối đối ngoại của Đảng .....	163
Câu hỏi ôn tập .....	176
<b>Chương 7: XÂY DỰNG VÀ HOÀN THIỆN NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM.....</b>	<b>177</b>
7.1. Sự cần thiết xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam.....	177
7.2. Bản chất và đặc trưng của nhà nước pháp quyền Xã hội chủ nghĩa Việt Nam.....	179
7.3. Phương hướng, nhiệm vụ xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam .....	182
Câu hỏi ôn tập .....	186

<b>Chương 8: PHÁT HUY SỨC MẠNH CỦA KHỐI ĐẠI ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN TỘC TRONG XÂY DỰNG, BẢO VỆ TỔ QUỐC.....</b>	<b>187</b>
8.1. Tầm quan trọng của đoàn kết toàn dân tộc trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.....	187
8.2. Quan điểm và phương hướng của Đảng về phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc .....	190
Câu hỏi ôn tập .....	197
<b>Chương 9: TU DƯỠNG, RÈN LUYỆN ĐỂ TRỞ THÀNH NGƯỜI CÔNG DÂN TỐT, NGƯỜI LAO ĐỘNG TỐT ..</b>	<b>199</b>
9.1. Quan niệm về người công dân tốt, người lao động tốt.....	199
9.2. Nội dung tu dưỡng và rèn luyện để trở thành người công dân tốt, người lao động tốt.....	204
Câu hỏi ôn tập .....	207
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO .....</b>	<b>208</b>

# CHƯƠNG MỞ ĐẦU

**MỤC TIÊU:** Sau khi học xong chương này sinh viên có khả năng:

- **Về kiến thức:** Trình bày được khái niệm giáo dục chính trị, đối tượng nghiên cứu, phương pháp học tập và phân tích được ý nghĩa của môn học.

- **Về kỹ năng:** Liên hệ với thực tiễn và nghề nghiệp trong tương lai.

- **Về thái độ:** Xác định động cơ, phương pháp học tập và nghiên cứu môn học.

## 1. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU

### 1.1. Khái niệm, mục tiêu, yêu cầu môn học

#### 1.1.1. Chính trị và môn học Giáo dục chính trị

- *Chính trị là gì?*

Theo *Từ điển Bách khoa Việt Nam*: Chính trị là toàn bộ những hoạt động có liên quan đến các mối quan hệ giai cấp, dân tộc, quốc gia và các tầng lớp xã hội, mà cốt lõi là vấn đề giành chính quyền, duy trì và sử dụng quyền lực nhà nước, xác định hình thức tổ chức, nhiệm vụ, nội dung hoạt động của nhà nước.

*Chính trị* có vai trò to lớn. Không có lập trường chính trị đúng thì một giai cấp nhất định nào đó không thể giữ được sự thống trị, không thể thực hiện được mục tiêu của mình. Theo V.I. Lênin, "*Chính trị là biểu hiện tập trung của kinh tế... Chính trị không thể không chiếm vị trí hàng đầu so với kinh tế*"<sup>1</sup>. Chính trị còn là biểu hiện tập trung của nền văn minh, của hoạt động sáng tạo, của sự giải phóng.

---

<sup>1</sup> V.I. Lênin, Toàn tập, Nxb. Tiến bộ, Mátxcova, 1977, T.42, tr. 349.